

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران

دانشگاه علوم پزشکی ایران

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

طرح درس ترمی (Course Plan)

معرفی درس فرآیند پرستاری و بررسی وضعیت سلامت نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴

مدرسين: ، دکتر مسعود رضایی، دکتر طاهره السادات خوش نظر

تعداد واحد: ۱/۵ واحد (۱ واحد نظری-۰/۵ واحد عملی)

رشته و مقطع تحصیلی: ترم دوم کارشناسی پیوسته پرستاری **پیش نیاز:** فیزیولوژی و اصول و مهارت های پرستاری

روز و ساعت برگزاری تئوری: گروه ۱ روزهای سه شنبه ۱۵-۱۳ و گروه ۲ روزهای چهارشنبه شنبه ساعت ۱۵-۱۳

محل برگزاری کلاس: دانشکده پرستاری و مامایی **تعداد جلسات:** ۸ جلسه نظری و ۴ جلسه عملی **روز و ساعت برگزاری عملی:**

نام مسؤل درس:

تلفن دانشکده: ۰۲۱۴۳۶۵۱۸۱۱ **روزهای تماس:** شنبه ها ۸ صبح الی ۱۲ ظهر

دکتر مسعود رضایی

آدرس دفتر: دانشکده پرستاری و مامایی

E-mail: Masoud.rezaei68@yahoo.com _nh.khoshnazar@gmail.com

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان پرستاری با روش های شناسایی نیازها، مشکلات، تغییر در وضعیت عملکردی مددجو در حوزه های مختلف سلامتی از طریق معاینه فیزیکی . اخذ شرح حال و توانایی تشخیص بر اساس داده های جمع آوری شده از مددجو و خوشه بندی آنها مشکلات بالفعل و بالقوه، خطرات و قوت های او در قالب تشخیص های پرستاری ناندا و آشنایی با اصول مراقبت از مددجو در قالب مراحل پنج گانه فرآیند پرستاری شامل بررسی ، تشخیص پرستاری، برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی اثر بخشی مداخلات پرستاری.

شرح درس:

در این در دانشجویان با اهمیت فرآیند پرستاری، اصول و مراحل پنجگانه آن و زبان های استاندارد پرستاری آشنا خواهند شد و به طور عملی به آنان چگونگی انجام مصاحبه و کسب تاریخچه سلامتی و روش های متفاوت معاینه فیزیکی دستگاه های مختلف بدن آموزش داده خواهد شد و بر مبنای مدل گوردون، با بررسی جامع پرستاری و حوزه های سیزده گانه در مراحل سنی مختلف آشنا می گردند.

رنویس مطالب:

الف: نظری (۱۷ ساعت)

- معرفی چارچوب فرآیند پرستاری، مراحل پنج گانه بررسی، تشخیص گذاری پرستاری، برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی و نحوه بکار گیری آن در مراقبت از مدجویان
- ضرورت استفاده از نظریه، مدل یا چارچوب پرستاری برای پایش وضعیت سلامت مددجو و تمایز آن با پایش وضعیت سلامت انجام شده

توسط سایر رشته ها برای مثال پزشکان

- مهارت های تفکر نقادانه، استدلال تشخیصی و قضاوت بالینی و نحوه به کارگیری آنها در مراحل مختلف فرایند پرستاری
- انجام مصاحبه با مددجو و نحوه برقراری ارتباط
- گرفتن تاریخچه پرستاری از مددجو(بیمار، خانواده، جامعه)
- روش های بررسی جسمی، رولنی، اجتماعی و معنوی (اصول شرح حال نگاری، مصاحبه و مطالعه پرونده پزشکی یا پرونده سلامت)
- جنبه های مختلف آماده سازی مددجو، محیط و شرایط جهت انجام معاینه
- وسایل انجام معاینات دستگاه های مختلف بدن
- بررسی جامع پرستاری با مدل الگوهای سلامت عملکردی گوردون (Gordons Functional Health Patterns) به عنوان چارچوبی برای برای بررسی وضعیت سلامت مددجو در حوزه های سیزده گانه شامل:
- حوزه ۱: ارتقای سلامت
- حوزه ۲: تغذیه (معاینه دهان، دندان ها، حلق و بلع).
- حوزه ۳: دفع و تبادلات (معاینه دستگاه گوارش و شکم، دستگاه ادراری و بررسی وضعیت تبادلات گازی، پالس اکسی متری، معاینه سیستم تنفسی)
- حوزه ۴: فعالیت و استراحت (بررسی در بخش های عملکردی قلبی-عروقی، تنفسی، عضلانی اسکلتی و الگوی خواب)
- حوزه ۵: ادراک و شناخت (برسی سطح هوشیاری و جهت یابی، تکلم، ادراک و معاینه اعصاب مرکزی و نخاعی)
- حوزه ۶: درک از خود
- حوزه ۷: رابطه نقش
- حوزه ۸: تطابق/تحمل استرس
- حوزه ۹: اصول زندگی(اعتقادات معنوی و باورهای مذهبی، فرهنگ و...)
- حوزه ۱۰: ایمنی/حفاظت (بررسی از نظر واکنش های حساسیتی، مخاطرات محیط، تنظیم درجه حرارت بدن، معاینه رفلکس های حفاظتی و دستگاه های حفاظتی شامل پوست و ضمام آن، حواشس پنجگانه و سیستم خون ساز و غدد لنفاوی)
- حوزه ۱۱: آسایش(بررسی الگوی درد بیمار با الگوی **PQRST** و مقیاس های معتبر)
- حوزه ۱۲: رشد/تکامل (بررسی شاخص های رشد و تکامل از قبیل قد، وزن، مهارت های حرکتی و رویش دندان ها)
- نتیجه گیری از داده های جمع آوری شده به صورت تفسیر داده ها در جهت تعیین مشکل، تشخیص گذاری
- آشنایی با زبان های استاندارد پرستاری(**SNL:Standard Nursing Language**) شامل تشخیص های پرستاری
- ناندا(**NANDA**)، طبقه بندی پیامدهای پرستاری(**NOC**) و طبقه بندی مداخلات پرستاری و نحوه ارتباط دادن آنها در فرآیند پرستاری
- اجرا و ارزشیابی
- نحوه گزارش نویسی مبتنی بر فرآیند پرستاری با مدل **SOAPIE**
- ب: عملی(۱۷ ساعت)
- فعالیت:
- با استفاده از شیوه شبیه سازی،فیلم های آموزشی، ارائه سناریو و نمایش روی مدل انسانی، نحوه انجام شرح حال نگاری، مصاحبه و معاینات به دانشجو داده می شود.
- از دانشجو درخواست می گردد که ابتدا با انجام مصاحبه و معاینه بر روی همکلاسی های خود یا بیمار نما، به تمرین آموخته های خود

پردازنده و داده های برخی از سیستم های بدن و برخی از حوزه های گوردون را در پراتیک جمع آوری نموده و به پایش وضعیت سلامت آنها پردازد.

- پس از جمع آوری داده ها، دانشجو با خوشه بندی اطلاعات مرتبط با هم مشکل یا خطر برای وقوع مشکل و قوت ها برای ارتقای تندرستی را تشخیص داده و ان را با استفادهاز زبان تشخیص پرستاری ناندا، در قالب بیانیه تشخیص پرستاری تدوین می کند.

اهداف رفتاری:

در پایان این درس انتظار می رود فراگیر قادر باشد:

۱. فرایند بررسی وضعیت سلامت را تعریف کند.
۲. اطلاعات عینی (objective) و ذهنی (subjective) را با یکدیگر مقایسه کند.
۳. روش گرفتن شرح حال و تاریخچه از مددجو و خانواده وی را شرح دهد.
۴. تکنیک های انجام معاینه (مشاهده، دق، سمع و لمس) را توضیح دهد.
۵. معاینه سیستم شکم را توضیح دهد.
۶. معاینه سیستم تنفسی را توضیح دهد.
۷. معاینه سیستم قلب و عروق را توضیح دهد.
۸. معاینه سیستم عصبی را توضیح دهد.
۹. معاینه سیستم عضلانی اسکلتی را توضیح دهد.
۱۰. معاینه سیستم پوست را توضیح دهد.
۱۱. معاینه سرو گردن را توضیح دهد.
۱۲. تکنیک های معاینه را به طور صحیح انجام دهد.
۱۳. شرح حال و تاریخچه مددجو را با روش صحیح اخذ کند.
۱۴. در هنگام معاینه به طور صحیح از وسایل معاینه استفاده کند.
۱۵. معاینه شکم را به طور صحیح انجام دهد.
۱۶. معاینه سیستم تنفسی را به طور صحیح انجام دهد.
۱۷. معاینه سیستم قلب و عروق را به طور صحیح انجام دهد.
۱۸. معاینه سیستم عصبی را به طور صحیح انجام دهد.
۱۹. معاینه پوست را به طور صحیح انجام دهد.
۲۰. معاینه سر و گردن را به طور صحیح انجام دهد.
۲۱. معاینه سیستم عضلانی-اسکلتی را به طور صحیح انجام دهد.
۲۲. به تفاوت های فردی مددجویان، در هنگام بررسی و معاینه آنها احترام بگذارد.
۲۳. به حقوق مددجویان نظیر حق حفظ حریم خصوصی و حق مطلع شدن از انجام هر پروسیجری قبل از شروع آن احترام بگذارد.

منابع	۱- بیتز باریارا، معاینات بالینی و روش گرفتن شرح حال ترجمه ماینا کاوه و همکاران. تهران؛ انتشارات نور دانش چاپ ششم ۱۳۹۲. ۲- کوشیار، هادی. بررسی وضعیت سلامت. تهران، انتشارات بشری ۱۳۹۳. ۳- احمدی، فضل الله و محمدی عیسی، معاینه فیزیکی برای پرستاران، تهران انتشارات تربیت مدرس چاپ دوم ۱۳۹۶. ۴- فرداد، کیوان. تشخیص فیزیکی و روش گرفتن شرح حال؛ ناشر معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، ۱۳۹۲. ۵- سامی، پوران؛ معاینه فیزیکی برای پرستاران، تهران نشر و تبلیغ بشری؛ چاپ دوم ۱۳۸۹.

- 6-Weber J, Kelley J. Health Assessment in Nursing. 3th ed. Lippincott, 2014.
 7- Seidel .HW and et al Mosby's Guide to Physical Examination 5th ed: Mosby Philadelphia, 2013.
 6-Fuller Jill and Ayers,Jennifer Health Assessment a Nursing approach .J B. Lippincott .2018.
 7- Seidel .HW and et al Mosby,s Guideto Physical Examination 4th stlouis :Mosby .2017.
 8-Potter .Apatrica and pervy .Anne Griffin Fundamental of nursing fifth ed .st louis :mosby 2016.
 9-Wilson ,Susan and Giddens Jean Health Assessment for Nursing practice .second edition Mosby 2016.

ارزشیابی:

۱- امتحان پایان ترم	۵۰٪ نمره (۱۰ نمره)
۲- امتحان عملی در جلسه اخر	۴۰٪ نمره (۸ نمره)
۳- ارائه گزارش بیمارستانی	۱۰٪ نمره (۲ نمره)
جمع	۱۰۰ نمره (۲۰ نمره)

نکته مهم: لازم به ذکر است ارائه تکلیف ذکر شده دارای ۲ نمره می باشد و در صورت ارائه تکلیف مورد نظر در تاریخ ذکر شده، دانشجوی نمره مربوطه را کسب نخواهد کرد.

وظایف مدرس

- ۱- آمادگی کامل و نظم داشتن در کلاس و تدریس
- ۲- ایجاد شرایط مشارکت در بحث ها با دانشجویان
- ۳- دادن وقت و امکانات مناسب به دانشجویان جهت اظهار نظر های آنها
- ۴- برخورد حرفه ای و محترمانه با دانشجویان .
- ۵- مشخص کردن انتظارات دانشجویان و ارزشیابی منصفانه از آنها

وظایف دانشجو

- ۱- حضور مرتب و به موقع در کلاس
- ۲- مطالعه در رابطه درس و حضور فعال در کلاس
- ۳- شرکت در مباحث پرسش و پاسخ
- ۴- انجام تکالیف محول شده
- ۵- ارائه ترجمه و یا کنفرانس علمی

***** روش برگزاری امتحانات و فرمت آزمون ها:** سوالات چهار گزینه ای و سوالات

تشریحی کوتاه پاسخ

***** زمان برگزاری امتحان پایان ترم:** طبق برنامه آموزشی ترم

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس بررسی وضعیت سلامت

زمانبندی جلسات گروه روزهای چهارشنبه ساعت ۱۵-۱۳	زمانبندی جلسات گروه روزهای سه شنبه، ساعت ۱۳-۱۵	مواد و رسانه ها	روش تدریس	رنوس مطالب	جلسات
جلسات نظری (۱۷ ساعت)					
۱۶/۲۱ ۱۴۰۳ دکتر مسعود رضایی	۱۴۰۳/۸/۱۵ دکتر مسعود رضایی	تخته و اسلاید و فیلم آموزشی	سخنرانی پرسش و پاسخ	معرفی درس و مبحث فرآیند پرستاری	جلسه اول (تئوری)
۱۴۰۳/۶/۲۷ دکتر خوش نظر	۱۴۰۳/۸/۲۲ دکتر خوش نظر	تخته و اسلاید و فیلم آموزشی	سخنرانی پرسش و پاسخ	معرفی درس ، شناخت و مصاحبه و تکنیک های و مهارتهای معاینه و بررسی علائم حیاتی	جلسه دوم
۳ ۱۴۰۳/۷/ دکتر خوش نظر	۱۴۰۳/۸/۲۹ دکتر خوش نظر	تخته و اسلاید و فیلم آموزشی	سخنرانی پرسش و پاسخ	معاینه شکم	جلسه سوم
۱۴۰۳/۷/۱۰ دکتر خوش نظر	۱۴۰۳/۹/۶ دکتر خوش نظر	تخته و اسلاید و فیلم آموزشی	سخنرانی پرسش و پاسخ	بررسی و معاینه فیزیکی سیستم قلب و عروق و تنفس	جلسه چهارم
۱۴۰۳/۷/۱۷ دکتر مسعود رضایی	۱۴۰۳/۹/۱۳ دکتر مسعود رضایی	تخته و اسلاید و فیلم آموزشی	سخنرانی پرسش و پاسخ	بررسی و معاینه فیزیکی پوست و گوش چشم ، حلق و بینی	جلسه پنجم
۱۴۰۳/۷/۲۴ دکتر مسعود رضایی	۱۴۰۳/۹/۲۰ دکتر مسعود رضایی	تخته و اسلاید و فیلم آموزشی	سخنرانی پرسش و پاسخ	بررسی و معاینه فیزیکی سیستم گوارش	جلسه ششم ۲ ساعت
۱۴۰۳/۸/۱ دکتر مسعود رضایی	۱۴۰۳/۹/۲۷ دکتر مسعود رضایی	تخته، اورهد و اسلاید و فیلم آموزشی	سخنرانی پرسش و پاسخ	بررسی و معاینه فیزیکی اعصاب و ارتوپدی	جلسه هفتم
۱۴۰۳/۸/۸ دکتر مسعود رضایی	۱۴۰۳/۱۰/۴ دکتر مسعود رضایی	تخته، اورهد و اسلاید و فیلم آموزشی	سخنرانی پرسش و پاسخ	بررسی و معاینه سیستم عضلانی اسکلتی	جلسه هشتم
جلسات عملی (۸ ساعت)					

دکتر خوش نظر دکتر رضایی	دکتر خوش نظر دکتر رضایی	انجام مهارت‌های عملی در محل پراتیک	عملی	معاینه عملی شکم ، سیستم قلب و عروق و تنفس (گروه اول آقایان) (گروه دوم خانم ها)	جلسه اول ۲ ساعت (عملی)
دکتر خوش نظر دکتر رضایی	دکتر خوش نظر دکتر رضایی	انجام مهارت‌های عملی در محل پراتیک	عملی	معاینه عملی پوست ، چشم ، گوش و حلق و بینی (گروه اول آقایان) (گروه دوم خانم ها)	جلسه دوم ۲ ساعت (عملی)
دکتر خوش نظر دکتر رضایی	دکتر خوش نظر دکتر رضایی	انجام مهارت‌های عملی در محل پراتیک	عملی	معاینه عملی سیستم گوارش و سیستم عضلانی اسکلتی (گروه اول آقایان) (گروه دوم خانم ها)	جلسه سوم ۲ ساعت (عملی)
دکتر خوش نظر دکتر رضایی	دکتر خوش نظر دکتر رضایی	انجام مهارت‌های عملی در محل پراتیک	عملی بر روی انسان	معاینه عملی سیستم اعصاب و ارتوپدی و سر و گردن (گروه اول آقایان) (گروه دوم خانم ها)	جلسه چهارم ۲ ساعت (عملی)
۲ ساعت		امتحان تستی آخر ترم	۴ ساعت	امتحان عملی در محل پراتیک	